

Załącznik nr 7

SOCJOLOGIA

Zakres merytoryczny obowiązujący na egzaminie doktorskim w SGH

1. Zróżnicowanie i nierówności społeczne – źródła nierówności społecznych, stratyfikacja społeczna, klasy społeczne, społeczeństwa otwarte i zamknięte, prekariat, współczesne typy zróżnicowania społecznego - kognitariat, digitariat, digital gap.
2. Zaufanie i kapitał społeczny: zaufanie i nieufność i ich uwarunkowania, rodzaje kapitału społecznego, znaczenie kapitału społecznego w gospodarce i polityce.
3. Instytucje społeczne jako podstawa porządku społecznego, proces instytucjonalizacji norm, wartości i wzorów, przemiany instytucjonalne, transformacja społeczna
4. Ubóstwo i wykluczenie społeczne (ubóstwo bezwzględne i względne, dane obiektywne i subiektywna ocena ubóstwa), uwarunkowania ubóstwa, wykluczenie społeczne (ekonomiczne, polityczne, społeczne) i jego formy.
5. Na czym polega gender gap na rynku pracy i w sferze polityki? Mechanizmy i uwarunkowania powstawania gender gap w gospodarce i polityce. Wskaźniki nierówności ze względu na płeć. Jaka jest polityka UE dotycząca nierówności ze względu na płeć?
6. Procesy globalizacji: społeczne, ekonomiczne i kulturowe wyzwania i problemy. W jakim zakresie teoria systemu światowego I.Wallersteina może pomóc wyjaśnić współczesne procesy globalizacyjne?
7. Znaczenie informacji i technologii w społeczeństwie informacyjnym – czy teoria społeczeństwa sieci M.Castellsa wyjaśnia przemiany społeczeństwa postmodernistycznego?
8. Demokracja deliberatywna – formy i narzędzia włączania obywateli w procesy podejmowania decyzji. Czy postulaty J.Habermasa komunikowania deliberatywnego są nadal aktualne?
9. Społeczeństwo światowego ryzyka – omówienie koncepcji U. Becka. Czy i w jakim zakresie koncepcja U.Becka może pomóc zrozumieć współczesne globalne zagrożenia?
10. Organizacje społeczne i ich przemiany – badania w perspektywie neoinstytucjonalizmu.
11. Rodzina jako mała grupa społeczna i grupa pierwotna, współczesne przemiany rodziny i jej funkcji, nowe wzorce i modele rodziny, role kobiet i mężczyzn w rodzinie.
12. Proces starzenia się społeczeństw jako problem społeczny i ekonomiczny współczesnych społeczeństw wysoko rozwiniętych na przykładzie wybranych państw – uwarunkowania i konsekwencje.
13. Społeczeństwo konsumpcyjne – teorie i badania (m.in. koncepcja Z.Baumana), znaczenie konsumpcjonizmu w gospodarce wolnorynkowej
14. Relacje władzy, dominacji i zależności, ideologie i dyskursy, analiza dyskursu publicznego.

15. Socjologia polityczna Alexis de Tocquevilla – demokracja i arystokracja jako typy społeczeństw, społeczeństwo demokratyczne i niebezpieczeństwa „nowego despotyzmu”.
16. Formy integracji społeczeństwa w socjologii Emila Durkheima - teoria religii, solidarność mechaniczna i organiczna, samobójstwo jako fakt społeczny, pojęcie anomii
17. Władza, panowanie, legitymizacja i państwo w socjologii polityki Maxa Webera (trzy czyste typy panowania)
18. Geneza kapitalizmu w koncepcji Maxa Webera (etyka protestancka, biurokracja jako typ idealny)
19. Funkcjonalizm jako orientacja teoretyczno-metodologiczna. Przykłady teorii funkcjonalnych. Analiza funkcjonalna Roberta Mertona. Funkcjonalna teoria stratyfikacji Kingsleya Davisa i Wilberta Moore'a.
20. Teorie nierówności i stratyfikacji społecznej (klasowe, etniczne, związane z płcią kulturową)
21. Feminizm i główne założenia teorii feministycznych, rozwój ruchów feministycznych
22. Teorie interakcjonistyczne – główne orientacje i ich charakterystyka (m.in. Ch. Cooley, G.H. Mead, E. Goffman, H. Garfinkel)
23. Koncepcja reprodukcji struktury społecznej P. Bourdieu
24. Nowy instytucjonalizm w badaniach społecznych – trzy typy: racjonalnego wyboru, historyczny oraz socjologiczny
25. Teorie konfliktu – główne założenia i metody badań
26. Teorie wymiany społecznej – m.in. George Homans i Peter Blau
27. Teorie krytyczne: szkoła Frankfurcka, J. Habermas, M. Foucault.
28. Badania jakościowe w socjologii: założenia, metody, podejścia, przykłady
29. Badania ilościowe w socjologii: założenia, metody, techniki, przykłady badań
30. Metody badania opinii publicznej. Wady i zalety takich badań.

Literatura obowiązkowa

1. L. A. Giddens, *Socjologia*, PWN, Warszawa 2021 oraz inne publikacje
2. E. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2006 oraz inne publikacje.
3. J. H. Turner, *Struktura teorii socjologicznej*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2005 oraz inne publikacje

Uwaga

Szczegółowe pytania egzaminacyjne formułuje egzaminator powołany w ramach komisji ds. egzaminu doktorskiego.